

OPPSUMMERING REVISJON 2025

NES KOMMUNE

APRIL 2026

INNHOOLD

1	INNLEDNING	1
1.1	Bakgrunn	1
1.2	De ulike fasene i finansiell revisjon.....	1
2	UTFØRT REVISJON	3
2.1	Revisjon utført i årsregnskapet 2025.....	3
2.1.1	Driftsinntekter	3
2.1.2	Driftsutgifter	3
2.1.3	Finans.....	4
2.1.4	Lønn	4
2.1.5	Investeringsregnskapet	5
2.1.6	Årsregnskapet	5
2.2	Rapporteringspunkter – revisors erfaringer	6
2.2.1	Driftsinntekter	6
2.2.2	Finans.....	6
2.2.3	Lønn	6
2.2.4	Investeringsregnskapet	7
2.2.5	Årsregnskapet	7
2.2.6	Noter.....	8
2.3	Revisjonsberetning mv.....	8

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Som ledd i vår revisjon av Nes kommune gis det her en oppsummering av utført planlegging, interimrevisjon og årsoppgjørrevisjon av årsregnskapet for 2025. Endelig bekreftelse av årsregnskapet legges her frem i forbindelse med kontrollutvalgets sak om årsregnskapet for 2025.

1.2 De ulike fasene i finansiell revisjon

Planlegging

Planlegging av revisjon innebærer utarbeidelse av blant annet en overordnet revisjonsstrategi for oppdraget og at vi utarbeider en revisjonsplan. Revisors mål er å planlegge revisjonen slik at revisjonsarbeidet blir utført på en måleffektiv måte.

Det er krav om risikodrevet revisjon. Dette er en metodikk etter internasjonale revisjonsstandarder (ISA) som alle revisorer må følge. Revisor fokuserer innsatsen på de områdene i kommunen som har høyest risiko for vesentlig feilinformasjon i regnskapet. Målet er å sikre en mer effektiv revisjon ved å rette kontrollhandlinger inn mot områder med størst fare for uønskede hendelser eller feil oppstår.

Risikovurderingen er en sentral del av planleggingen, hvor revisor identifiserer trusler mot måloppnåelse og feil i finansrapporteringen. Vi jobber mot å få revisjonsrisikoen ned til et akseptabelt nivå. Revisjonsrisiko består av iboende risiko (feil som kan oppstå) og kontrollrisiko (risiko for at kommunens kontroller ikke oppdager feilen). Ved å forstå kommunens risikobilde kan vi som revisor skreddersy revisjonshandlingene, i stedet for å kontrollere alt like grundig. Som en del av planleggingen har vi

- Årlige møter med kommunens ledelse
- Gjennomgang av årsbudsjett og kommunestyremøter, samt fjorårets årsregnskap og Årsberetning

Den overordnede revisjonsstrategien ble lagt frem for kontrollutvalget høsten 2025. Strategien utarbeides årlig for å gi kontrollutvalget innsikt i revisors planlagte arbeid, risikovurderinger og fokusområder.

Interimsrevisjon

Interimsrevisjon gjennomføres på høsten i regnskapsåret for å dekke store deler av perioden før årsoppgjøret. Fokuset er rettet mot evaluering av kommunens interne kontroller, kontrollrutiner og foreløpige regnskapstall. Fordelen er at kommunen får mulighet til å rette feil før regnskapsavleggelsen, noe som styrker kvaliteten i regnskapet og reduserer risikoen for feil i årsregnskapet. Interimsrevisjonen utgjør samtidig en viktig del av revisors samlede grunnlag for å kunne bekrefte årsregnskapet som helhet, sammen med revisjonen som gjennomføres etter årsskiftet.

Årsoppgjørrevisjon

Revisjonshandlingene under årsoppgjørrevisjonen består i hovedsak av substanskontroller rettet mot eiendeler, gjeld og egenkapital, herunder avstemming og kontroll av vesentlige og risikoutsatte balanseposter. Revisor kontrollerer dokumentasjon, transaksjoner og vurderer hvordan kommunens internkontroll har fungert gjennom året.

Årsoppgjørrevisjonen omfatter også gjennomgang av regnskapsavslutningen, herunder kontroll av bruk og avsetninger av fond og om kommunestyrets vedtak er korrekt fulgt opp. Noter kontrolleres mot regnskapet og vurderes opp mot kravene i forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Årsberetningen gjennomgås og vurderes både mot lovkrav og for konsistens med regnskapet.

Resultatet av revisors arbeid avsluttes med frist 15 april hvert år ved å signere revisjonsberetningen.

2 UTFØRT REVISJON

2.1 Revisjon utført i årsregnskapet 2025

2.1.1 Driftsinntekter

Revisjonshandlinger

- Analytisk substanskontroll av driftsinntekter generelt (inkludert brukerbetalinger, andre salgs- og leieinntekter, overføringer med krav til motytelse og andre overføringsinntekter).
- Rimelighetsanalyser av enkelte brukerbetalinger og husleieinntekter.
- Kontroll av overføringsinntekter, refusjonsinntekter, eiendomsskatt og skatt og rammetilskudd på transaksjonsnivå.
- Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer bekreftes og kontrolleres mot kommunens avstemminger pr. 31.12.
- Kontroll av inntekter som skal periodiseres og kontroll av avgiftspliktig salg (ordinær mva) mot terminoppgaver.
- Kontroll av estimat for ressurskrevende tjenester.
- Kontrollert at det er fakturert med korrekte priser for et utvalg av vedtatte årsgebyrer/priser innenfor ulike brukerbetalinger, salgs- og leieinntekter (inkludert at det er hensyntatt statens reduksjon av mva (fra 25 % til 15 %) fom. 1. juli 2025 for vann og avløp, og korrekt mva ved fakturering).
- Kontroll fakturering av festeavgifter (fullstendighet i forhold til vedtak i kommunestyret).
- Kontrollert at utgående fakturaer er i samsvar med bokføringsregelverkets bestemmelser.

Kontrollene til sammen underbygger at inntektene blir bokført i regnskapet (fullstendig) og gyldigheten av kommunens inntekter.

2.1.2 Driftsutgifter

Test av kommunens internkontroll

- Kjøp av varer og tjenester – attestasjon og anvisning (fullmakter).
- Avstemming av leverandørgjeld mot leverandørreskontro gjennom året – løpende avstemminger og dokumentasjon.
- Manuell avstemming og kvalitetssikring av mva-kompensasjonskrav gjennom året.

Revisjonshandlinger

- Terminvise bilagskontroller av driftsutgifter i forbindelse med MVA-kompensasjon gjennom året, samt foretatt utvidet bilagskontroller.

- Analytisk substanskontroller av driftsutgiftene.
- Kontroll av overføringsutgifter – tilstrekkelig dokumentasjon, riktig registrering i regnskap og at det ikke ytes tilskudd mottakeren ikke har krav på, bilagskontroller.
- Kontroll av at grunnlag fra forsystem/undersystemet Socio (NAV-sosiale utlån/bidrag) er korrekt med i regnskapet, at bokføringen er i samsvar med utbetalingslisten, samt bilagskontroller.
- Kontroll av at grunnlag fra forsystem/undersystemet Visma flyt (barnevern) er korrekt med i regnskapet, samt bilagskontroller.
- Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld bekreftes og kontrolleres mot kommunens avstemming pr. 31.12.
- Kontroll av utgifter som skal periodiseres (anordningsprinsippet).
- Kontroll av kommunens kredittkortbruk.

2.1.3 Finans

Test av kommunens internkontroll

- Løpende avstemming av bankkonti
- Løpende avstemming av bankkonti (kasser) som er tilknyttet bankterminaler
- Løpende avstemming utlån (startlån)

Revisjonshandlinger

- Bekreftelse av bankinnskudd og kontroll av kommunens avstemming pr. 31.12. av kasser og bankinnskudd, samt kontroll av renteinntekter og bankfullmakter.
- Bekreftelse av finansplasseringer både for omløpsmidler og anleggsmidler (bokført avkastning og beholdninger i balansen), samt bekreftelse av aksjer og andeler.
- Bekreftelse av innlån (inkludert at låneopptak er innenfor rammer), renter og avdrag
- Bekreftelse på utlån (startlån, sosiale utlån, utlån fra Næringsfondet, konserninterne utlån og andre utlån).
- Kontroll av garantier gitt av kommunen (note).

2.1.4 Lønn

Test av kommunens internkontroll

- Applikasjonskontroller (basert på kontroller i lønssystemet).
- Løpende avstemminger gjennom året (månedlige/terminvise) av:
  - Arbeidsgiveravgift, skattetrekk, utleggstrekk, feriepengar og andre lønnsrelaterte balansekonti.
- Kontroll av bankfil remittering.
- Kontroll av spesifisert konteringsliste for ledere (forkontroll grunnlag lønn).
- Kontroll av sjekklister kontrollpunkter ved lønnskjøring.
- Månedlig avstemming mellom lønssystem/A07 mot regnskapssystemet.

Revisjonshandlinger

- Analytisk substanskontroll av lønnsposter.
- Kontroll av kommunens avstemming pr. 31.12 og bekreftelse av:
  - Arbeidsgiveravgift, feriepenger, pensjon og skattetrekk
- Periodisering av variabel lønn
- Kontroll av kommunens avstemming av sykepengerefusjoner og bekreftelse av dette pr. 31.12.
- Kontroll av øvrige lønnsrelaterte balansekonti.
- Kontroll av overtid i forhold til arbeidsmiljøloven.

2.1.5 Investeringsregnskapet

Test av kommunens internkontroll

- Attestasjon og anvisning (fullmakt).

Revisjonshandlinger

- Skille drift/investering jfr. GKRS nr. 4.
- Aktivering av anleggsmidler og avskrivninger.
- Korrekt behandling av finansiell leasing (leieavtaler).
- Finansiering av årets investeringer.
- Inngående fakturaer/kreditnotaer – bilagskontroller.
- Avslutning av investeringsregnskapet.

2.1.6 Årsregnskapet

Revisjonshandlinger

- Kontrollert at administrasjonens økonomiske rapportering til kommunestyret sikrer rimelig regnskapsrapportering og budsjettoppfølging fra kommunens kommunalområder.
- Budsjettkontroll: gjennomgått kommunestyrevedtak med budsjettjusteringer og kontrollert vedtakene mot obligatoriske regnskapsskjema/budsjettskjema (både mot avlagt årsregnskap og regnskapssystem), for både drifts- og investeringsregnskapet.
- Kontrollert selvkostregnskapet, kapitalkonto og foretatt analyse av kretsløpene.
- Kontrollert at årsregnskapet og noter er avlagt i.h.h.t. lov og forskrift (inkludert avslutning av driftsregnskapet).
- Vurdering av sammenhenger, trender mv. – analyse av drift og investeringsregnskapet mot budsjett.
- Kontroll av avsetninger til- og bruk av fond sammenlignet med budsjett/regelverket, bekreftelse av fondsbeholdninger pr. 31.12.2025, og påsett at renter er avsatt til bundne fond der dette er et krav.

- For det konsoliderte regnskapet er det kontrollert at konsolideringen er korrekt gjennomført, at det konsoliderte regnskapet består av pliktige regnskapsskjemaer, at regnskapsavslutningen er korrekt gjennomført og at noter er i samsvar med det konsoliderte regnskapet og lovmessige krav.

Særattestasjoner

- MVA-kompensasjon – 6 terminer gjennom året.
- Spillemiddelregnskap – til sammen 1 stk.
- Registrering personer med PU.
- Særlige ressurskrevende helse- og omsorgstjenester.
- Kvalitetssikring av nytt finansreglement.
- Andre attestasjoner – til sammen 5 stk.

2.2 Rapporteringspunkter – revisors erfaringer

2.2.1 Driftsinntekter

Det er kr 4,2 mill. for mye inntektsført inntektsutjevning i 2025 grunnet manglende periodisering av inntektsutjevning utbetalt i 2. termin 2024 (følgefeil).

2.2.2 Finans

Det er funnet feil ved kommunens beregning av minimumsavdraget (ikke tatt med finansiell leasing) som medfører kr 1 452 670,- for lite utgiftsført avdrag i drift. Da det er avsatt for ikke-betalt minimumsavdrag medfører dette også at det er betalt mindre avdrag enn minimum.

2.2.3 Lønn

Skattetrekket er innbetalt, men det var ikke tilstrekkelig innestående beløp på bankkonto for skattetrekk per 31.12.2025 til å dekke beregnet skattetrekk, noe som innebærer brudd på skattebetalingsloven i 2025. Vi registrerer at kravet om skattetrekkkonto ved utbetaling av lønn avvikles i 2026 (der arbeidsgiver skal betale forskuddstrekket direkte til Skatteetaten senest første virkedag etter lønnsutbetalingen, i stedet for å overføre beløpet til en sperret skattetrekkkonto).

Det synes å foreligge avvik på kr 1,186 mill. mellom det som er avsatt av arbeidsgiveravgift i regnskapet via lønn og det som er innrapportert. Korrigeringer må tas i 2026 (avsatt for mye/for lite i 2025).

2.2.4 Investeringsregnskapet

Det foreligger enkelte avvik mellom presentert/avlagt investeringsregnskap fra Framsikt og årsregnskapet i regnskapssystemet:

- Bruk av lån-Esval på kr 549 750 bokført i regnskapssystemet er ikke med/tatt med i avlagt årsregnskap (Framsikt), og fremkommer derfor i avlagt investeringsregnskap i stedet som udekket beløp til inndekning i senere år – Feil i Framsikt.
- Det er korrigeringer foretatt i regnskapssystemet som ikke er tatt med som korrigeringer i Framsikt/avlagt årsregnskap mellom avsetning til- og bruk av ubundne investeringsfond på kr 3,430 mill., noe som gir avvik på dette beløpet på begge postene (regnskap) mellom regnskapssystem og Framsikt/årsregnskap, budsjettet samsvarer. Dette har ingen betydning på avslutningen av investeringsregnskapet, men gjør at dette ser rart ut i avlagt årsregnskap – det fremkommer altså som at det er brukt kr 3,430 mill. av ubundet investeringsfond og så er investeringsregnskapet saldert ved å avsette det samme beløpet til fondet igjen, i stedet for å stryke bruken.

Det er regnskapssystemet som utgjør det formelle og bindende årsregnskapet for kommunen. Det er derfor avgjørende at presenterte tall samsvarer med det som faktisk er bokført. Avvikene som fremkommer i Framsikt skyldes feil i rapporteringsløsningen og ikke i regnskapssystemet, og regnskapssystemets tall legges derfor til grunn som korrekte.

For å unngå tilsvarende avvik fremover bør det gjennomføres avstemminger mellom regnskapssystemet og Framsikt før publisering, slik at eventuelle feil i rapporteringsløsningen fanges opp og korrigeres.

Det foreligger et avvik på kr 2,110 mill. på budsjettposten Revidert budsjett, mellom Overføring til investering i Driftsregnskapet (kr 29,038 mill.) og Overføring fra driftsregnskapet i Investeringsregnskapet (kr 26,928 mill.).

2.2.5 Årsregnskapet

Brudd på strykningsbestemmelsene etter § 4-2 i forskriften ved avslutning av driftsregnskapet:

- Da avsetning til disposisjonsfondet ikke er strøket med kr 47,5 mill. for å redusere udekket beløp (er i stedet brukt av disposisjonsfondet med samme beløp til å dekke inn udekket), påvirkes postene avsetning til disposisjonsfondet (er kr 47,5 mill. for høyt) og bruk av disposisjonsfondet (er kr 47,5 mill. for høyt), og bruken av disposisjonsfondet var i sin helhet ikke nødvendig (skulle vært kr 0). Dette er brudd på forskriftens strykningsbestemmelser etter § 4-2, selv om nettoeffekten på selve disposisjonsfondet er den samme og således ikke påvirker egenkapitalen (disposisjonsfondet).

Bundne fond:

Det registreres at det er flere bundne driftsfond (28 stk.) uten bevegelse i regnskapsåret og fra flere år tilbake. Det kan være slik at enkelte av disse fondene skulle vært tatt til inntekt eller tilbakebetalt til giver av tilskuddet. Det anbefales at kommunen tar en gjennomgang av disse fondene.

2.2.6 Noter

- Note 1 Arbeidskapitalen viser kun endring i arbeidskapital for 2025/årets endring, men viser ikke implisitt hva arbeidskapitalen er ved inngangen av året IB og utgangen av året UB i forhold til kravet til dette etter regnskapsforskriften § 5-10 a). selv om tallene for omløpsmidler og kortsiktig gjeld fremkommer er det ikke tilstrekkelig å bare vise omløpsmidler og kortsiktig gjeld (og la regnskapsbrukeren beregne selv). Arbeidskapitalen skal oppgis eksplisitt, både ved inngang, endring og utgang av året.
- I pensjonsnoten for konsolidert regnskap er netto pensjonskostnader fra KLP feilaktig oppgitt. I samme note er alle tallene for SPK feilaktig oppgitt.

2.3 Revisjonsberetning mv.

De påviste feil og avvik er samlet sett vurdert som ikke å være av en slik vesentlig art at det har negativ betydning for vår revisjonsberetning basert på type regnskapsfeil, hvordan det påvirker regnskapsbrukernes beslutninger og andre skjønnsmessige vurderinger/forhold, men er tatt opp med kommunen i oppsummeringsnotat.

Vi har avlagt en normalberetning, revisjonsberetning uten forbehold og presisering.

Jessheim, 2.5.2026